

lesarabrøv

Viðmerkingar til ætlaðu sjúkradagpeningaskipanina

Allur bati botir. At so er eisini í hesum føri, eri eg fullvis í. Henda ætlaða sjúkradagpengaskipan er ein bati í trygðini hjá tí timalonta arbeðaranum, útróðrarmanninum og teimum í sjálvstöðugari vinnu í mun til núgaldandi veitingar, soleiðis sum skipanin varð lýst í Útvarpinum av Jákupi Lindenskov, landsstýrismanni.

Skipanin stuðlar tó ógrundaða vanahugsanini um, at timalonti arbeðarin ikki má fáa somu semdir sum hin fastlonti, tí so er vandi fyri, at hann (arbeðarin) fer at misnýta sín rætt.

Eg havi ikki sæð lógaruppskotið, men haldi meg til tað, sum nevnt varð í Útvarpinum 16/2 1978.

Áðrenn eg komi til trygðarar fyrri at fáa veitingar eftir nevndu skipan, fari eg at ávara imóti, at arbeðsplássini, og harvið

arbeðsgevarin, sleppa undan allari ábyrgd. Eg eri álvarsliga bangin fyrri, at henda sjúkradagpengaskipan, sum burturav ætlast figgjað yvir skattin, verður at mótarbeiða trygðini á arbeðsplássinum. Virkini hava ikki fyrri neyðini at kærast seg um vandan fyrri, at arbeðarin gerst sjúkur orsakað av ov vánaligum trivnaði, tøvrandi trygðarfriskipanum og ávirkan av ymsum eitrandi evnum, tí tað nerver ikki raksturinn. Tað almenna tekur sær av arbeðaranum so hvørt, sum teir gerast sjúk.

Hetta er beinleiðis í stríð við tað, sum er galdandi fyrri aðrar lønmóttakarar. Um ein starvsmaður gerst sjúk, likamikið um hann er í almennari tænastu ella undir S & K-sáttmálanum, so fær hann sína løn frá arbeðsplássinum frá fyrsta degi og hann skal bert koma við

læknaváttan, um so er, at arbeðsgevarin krevur tað og hann skal ikki lata inn nakra umsókn. Løn undir sjúku er náttúrligur partur av rakstrarútreiðslunum. Hon verður bókað eins og onnur løn og ikki á eina serliga «sosiala» útreiðslukonto.

Kemur sjúkradagpengaskipanin í gildi í tí líki, sum hon varð hvørj-um ári, tá ið figgjarlógin kemur fyrri í Løgtingi, jabbað upp í saman, hvussu nógv hon hevur kostað og hvør sjúkradagur hjá arbeðaranum verður tugdur ígjøgnum.

Tað er eitt framstíg, at arbeðarin kann fáa løn undir sjúku frá 4. degi.

Tað er eitt framstíg, at hann kann fáa uppi 9/10 partar av vanligu lønini.

Tað er eitt framstíg, at timalonta barnakonan sleppur upp í part.

Tað er eitt framstíg, at

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytn fyrri at fáa lesarabrøv upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brøvini.

handverkarin, handilsmaðurin, bilstjórnin, sum eru einsamallir í sinum virki, kunnu tryggja sær løn undir sjúku.

Tað er eisini eitt framstíg, at lønin hjá møguligum hjúnafelegi ikki forðar fyrri, at hin hjúnafelegin kann fáa sjúkradagpening.

Men tað er ógrundað at vera bangin fyrri, at arbeðarin misnýtir sín rætt meira enn aðrir lønmóttakarar.

Tað er órimuligt, undir okkara samfelagsskipan, at flyta alla ábyrgd yvir tað almenna, so skjótt ein arbeðari ikki er beinleiðis framleiðandi, so leingi aðrir lønmóttakarar hava eina nógv lagaligari skipan.

Tað er somuleiðis órimuligt, at arbeðarin fyrst skal biða (hann skal lika-

Veruleikin vit liva í

Tað er uppá tíðina, at vit fáa eyguni upp fyrri veruleikanum og siggja tað sum tað er, at tey ungu hava eitt kynsliv, eisini áðrenn tey eru gift.

So er spurningurin, hvussu tey skulu sleppa undan at fáa børn, fyrr enn tey sjálvi ynskja tað.

Her mugu øll, foreldur, lærarar og onnur, ið hava samband við tey ungu, hjálpa til við at geva teimum allar tey upplýsingar um fyribyrging, sum teimum tørvar.

Men her er tað, at okkara samfelag svikur. Í staðin fyrri at tosa opið um problemið, verður bert tosað uttanum.

Antin vil man av siðilíggum ella religiøsum orsökum ikki viðganga, at dreingir og gentur í 14—16 ára aldrinum fara í song við hvørjum øðrum, ella eisini hugsa man sum so: «Soleiðis hevur tað verið í nógv ár, hvi so gera tað til eitt problem nú?»

Samfelagið er so mikið broytt tey seinastu árin, at øllum ungum tørvar eina útbúgving og tí eru

bæði sjónarmiðini egoistisk.

Her verður ikki hugsað nógv um viðurskiptini hjá teimum báðum bólkunum, ið verða meinast raktir, nevniliga mammurnar og börnini.

Hvørjar møguleikar hevur ein ung genta at fáa sær útbúgving, tá ið hon er bundin av barni ella börnum.

Tað, ein einsamøll mamma fær í peningastuðli, er hvørki til at liva ella doyggja av og umstøðurnar viðvíkjandi barnaansing eru ógvuliga vánaligar.

Fyri ikki at tosa um tað ábyrgd, ið verður lögð á eina einsamølla mammu.

Tað eru ikki bert tær ungu genturnar, ið koma illa fyrri við at fáa barn í úrtíð, men tað er sjálvt barnið, ið er tann veruligi taparin.

Tí eiga øll ungfolk at fáa meira at vita um præventión og lættari atgongd til fyribyrgjandi evni.

Viktoria

sum visa, at hann er rættuliga sjúk, siðan skal hann tilkalla lækna — við øllum tí roksti, sum stendst av tí — og siðani senda umsókn. Skipanin verður væntandi rættuliga stírvin.

Og tað er vandi fyrri, at trygðarfriskipanin verður slakari.

Eg veit væl, at tað varsemi, sum hetta lógaruppskot visir, ikki er heilt ógrundað. Tí ivaleyst verða fleiri lögtingsmenn imóti, men samanbera vit hetta lógaruppskot við lógina um fritíðarpening, sum í dag er 9 1/2% av útgöldnu lønini, so var hetta eitt eins stórt framstíg tá ið tað var, men tað kom ikki ígjøgnum uttan móttøðu, men er tað tó í dag náttúrligt, at arbeðarin fær summarfrí við løn.

Ein bati í nevndu skipan hevði verið, at arbeðarin fekk fulla løn fyrstu vikuna, og at virkið lat á vist %-tal av umsetninginum til lutvísu figgjan av sjúkradagpeningaskipanini annars.

Til samanberingar skal nevast, at í hinum Norðurlondunum lata arbeðsplássini millum 20—35% av lønarupphæddini til ymsar trygðarfriskipanir, so sum løn undir sjúku, meðan tað í Føroyum bert er talan um umleið 10%.

og harav fer meginparturin til fritíðarpening.

Marjun Sigurðsdóttir

Uppiskoyti!

Av tí, at tað av lesarabrævi í 14. September, 15/3 1978, framgongur, at misskiljingar kunnu standast av, at eg, í viðmerkingum mínum til ætlaðu sjúkradagpeningaskipanina, samanberi korini hjá limunum í Starvsmannafelagnum og S & K við korini hjá arbeðaranum, skal eg koma við einum uppkoyti.

Starvsfólk gera, eftir minari meting, (og henda meting er grundað á royndir, sum eg, sum starvsmaður, havi bæði frá land-, stats- og kommunalunum stovnum, har eg havi arbeitt) eitt samvitskufult arbeði og visa í flestum ørum eitt sjáldsamt tól og samabyrgd við sínum arbeðsplási og harvið við bæði tí umsitingarlaga og politiska leiðaranum. Skuldi eitt starvsfólk elia embætisfólk í einstøkum ørum havt ov mikið vald, so er tað ikki teimum tyri at takka, men kemst av, at embætisfólkid er betur

Framhald á síðu 10

Asea Skandia 800E

Serlig upphang: Maskinan rorist ikki — sjálvt tá hon sentrifugerar

Serligt ull-programm sum er góðkent av ullskrivarastovnum

Trygdarlás. Kann ikki latast upp fyrr enn maskinan er stöðgað.

Mát: 850 m/m høg 600 m/m breið, 550 m/m djúp vigar 100 kg, fæst hvít, gul avocadogrøn Alt sami prisur

Trumlen tekur 48 litrar: 3,7 kg av toyi

Føturnir at stilla, um gólvíð heilir.

Tygum eru vælkomn inn á gólvíð at siggja hana

BIRGIR SIVERTSEN

Telf. 56455 — Klaksvík